

**[Předfilosofické kořeny filosofie]**

**Ladislav Hejdánek**

This is a part of the original document:

[1999](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1999](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 28. 7. 1999

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 28. 7. 1999

## [Předfilosofické kořeny filosofie]

Jestliže Heidegger zdůrazňuje, že „předkládaná , definice‘ pravdy není žádným *odvržením* tradice, nýbrž *původním osvojením*: tím spíše, podaří-li se prokázat, že a jakým způsobem musela teorie na základě původního fenoménu pravdy nutně dojít k ideji shody“ (220, č. 250), pak je možno právem namítnout, že onen tzv. „původní fenomén“ měl ve starém Izraeli (přínejmenším v prorocké tradici) alternativu neméně původní (pokud se tu vůbec dá v tomto smyslu mluvit o „fenoménu“), na kterou je rovněž možno navázat osvojením, a tedy ji neodvrhnout, nýbrž pojmově, přesněji: filosoficky ji interpretovat. Řekům nelze upřít vynález pojmů a pojmovosti, a tím také vynález filosofování. Ale všude tam, kde si filosofování osvojuje nějakou myšlenku předfilosofickou (a takových případů je nepochybně mnoho, celá řada), je možno se tázat, zda to je naprosto nezbytné, aby to byla předfilosofická myšlenka právě řecká. To, že si filosofie takto osvojovala předfilosofické myšlenky řecké, je v největším počtu případů dáno prostě tím, že k vynálezu pojmovosti došlo právě v Řecku; filosofie navazovala na to, co jí bylo k dispozici (když už na něco v každém případě navazovat musela). Filosofické navázání na předfilosofické (tzv. mytické) myšlení pochopitelně nemuselo být – jako ostatně nikdy nemusí žádné navázání být – pouze pozitivní a vstřícné, nýbrž mohlo být (a také většinou tam, kde to bylo nápadné, vskutku bylo) negativní, odmítavé a zamítavě kritické. Ona kritičnost ostatně časem rostla (byť ve vlnách a také po různých kratších nebo delších údobích úpadku), ale velmi často se stávalo (a dodnes se stává), že některé závislosti na předfilosofickém myšlení unikají pozornosti. Filosofickým úkolem je všechny takové případy projasňovat a všude tam, kde je náprava potřebná, se o ni pokoušet.

(Písek, 990728-1.)